

Mottagare

Tekniska nämnden

Upphandling av - Programmering och installationstjänster kring styrsystem

Förslag till beslut

1. Tekniska nämnden beslutar att upphandla programmering och installationstjänster kring styrsystem enligt förvaltningens beskrivning.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

VA- och avfallsavdelningen är i behov av konsulttjänster inom programmering och leverans av Programmerbart Logiskt Styrsystem datorer (PLC-datorer). VA- och avfallsavdelningen har idag avtal för installation av de fysiska enheterna men inte avtal för att programmera de ingående och utgående signalerna. Utan denna funktion fungerar inte motorer, temperaturgivare med mera.

Detta är ytterst viktigt i VA- och avfallsavdelningens fortsatta effektivisering då fler verk kan bli automatiserade. Fler automatiserade processer leder till en effektivare användning av driftpersonalen.

Ärendebeskrivning

Denna upphandling är en del i kedjan för styr-, regler- och övervakningssystemen i VA-verken. Idag finns det inte avtal för denna tjänst utan det köps in via projekt eller andra avtal. Då VA- och avfallsavdelningen står inför ett större behov av reinvestering i befintliga verk samt utbyggnad för att klara kvalitets- och lagkrav, behövs detta avtal.

När detta avtal är på plats, finns ramavtal för:

- Fysiska installationen av enheter.
- Programmerare för att tolka och skicka elektroniska signaler till PLC-dator (TN 2025/3034).
- Lyfta upp information från PLC-datorn till överordnat system (TN 2025/1595).

Dessa tre steg är ytterst viktiga för att få effektiva och robusta VA-verk.

Beskrivning av nuläget

Idag finns inte något avtal utan detta har köpts via underkonsulter på andra ramavtal. Det blir många olika leverantörer så det blir olikheter i utförande och dokumentation.

Flertal verk är i behov av modernare PLC-datorer då de inte längre går att uppdatera med senaste programvaran. Via detta avtal kan PLC-dator som är programmerad och avprovad (kvalitetskontrollerad) beställas. Då behövs kortare driftstopp av VA-verk vid uppgradering.

Med nya lagkrav behöver VA- och avfallsavdelningen färre leverantörer så att information om samhällsviktig verksamhet inte sprids. Personer som arbetar inom VA- och avfallsavdelningens VA-verk behöver vara säkerhetsklassade. Med avtal på plats blir denna process enklare.

Avtal lyder under säkerhetsskyddslagen och Cybersäkerhetslagen (NIS2).

Bakgrund och behov

Tjänsten inhandlas idag på flera olika sätt. Svårt att få en kontinuitet i arbetet som kan höja kvaliteten.

Krav på upphandlingsföremål och mål

Lägst pris, referenser samt förväntad levererad kvalitet. Högre kvalitet ger avdrag på lämnat pris.

Gränsdragning

Avrop på löpande räkning i projekt och uppdrag. 30 000 000 kronor över fyra år.

Marknadsanalys

Flertal leverantörer inom Sverige, få på Gotland.

Organisation

VA och avfallsavdelningen äger avtalet (under LUF)

Extern upphandlare

Inköpsråd VA och IT avdelningen

Tidplan

Upphandling har börjat. Samma resurser som annan, samtidigt pågående upphandling nyttjas, därav förskjutning av tidplan. Planerad start för fyraårigt avtal är 2026-05-25.

Budget/ekonomi

Ramavtalets volym är 30 000 000 kronor med tak på 40 000 000 kronor.

Uppföljning

Uppföljning görs i respektive projekt eller uppdrag då tjänsten avropas.

Bedömning

Barn- och genusperspektiv – mer driftsäkert VA ger stabilare leveranser av vatten och möjlighet till att rena avloppsvatten bättre. Renare vatten ger en bättre framtid och möjlighet att fortsätta bo på Gotland.

Landsbygdsperspektiv – Med automatiserade verk får verken en robustare, effektivare och mindre resurskrävande drift.

Ekonomisk konsekvensanalys - Avrop på avtal sker både i investeringsprojekt samt vid felavhjälpning på driftbudget. Avtalets storlek är budgeterad under både investering samt drift. Automatisering av VA-verk ger mer effektiva verk och kan spara arbetstid på verken, vilket sparar pengar.

Miljö- och klimatperspektiv – Automatisering och styrning av VA-verk effektiviserar processen i VA-verk, till exempel kan processen kräva mindre kemikalier då systemet reglerar på givet intervall istället för att driftpersonal ska ställa om mängd på plats. Ger säkrare drift vilket leder till bättre rening av avloppsvatten så att verken släpper ut renare vatten till havet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen daterad 2026-03-11
Bilaga – Upphandling av programmering och installationstjänster kring styrsystem

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Lise Langseth
Teknik- och samhällsbyggnadsdirektör